

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

Project co-financed by the European Regional Development Fund

Προκλήσεις για την επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα από την έναρξη υλοποίησης θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού

Μαρίνα Σπυριδάκη

Διευθύντρια Τομέα Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος & Ρυθμιστικών Πολιτικών ΣΕΒ

Γιάννης Λαϊνάς

Associate Advisor Τομέα Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος & Ρυθμιστικών Πολιτικών ΣΕΒ

Εργαστήριο με θέμα:

Προώθηση της Γαλάζιας Ενέργειας στην Κύπρο με έμφαση στον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό

Λευκωσία, 20 Σεπτεμβρίου 2018

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΑ & ΤΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ

ΕΠΑνεΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
€362 δισ.
71% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
€60 δισ.
48% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
€61 δισ.
46% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ
€3,3 δισ.**
42% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
200.000
11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ
€5 δισ.
20% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
€2,2 δισ.
26% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ
€1,1 δισ.
31% συνόλου****

* 17.454 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2016 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

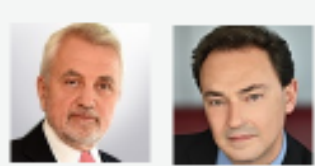
** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Ποιοι είμαστε: Επιτροπή Χωροταξίας & Δικτύων ΣΕΒ

Επικεφαλής ΔΣ:
Σ. Καλλιτσάντης
Ο. Αθανασίου

Αρμόδιο όργανο του ΣΕΒ για την παρακολούθηση των εξελίξεων στις δημόσιες πολιτικές του χώρου και συμμετοχή στο δημόσιο διάλογο

Προεδρείο : Α. Καλλιτσάντης-ΕΛΛΑΚΤΩΡ και Ο. Αθανασίου-LAMDA DEVELOPMENT

Συμμετέχουν εκπρόσωποι όλων των κλάδων καθώς και του τουρισμού

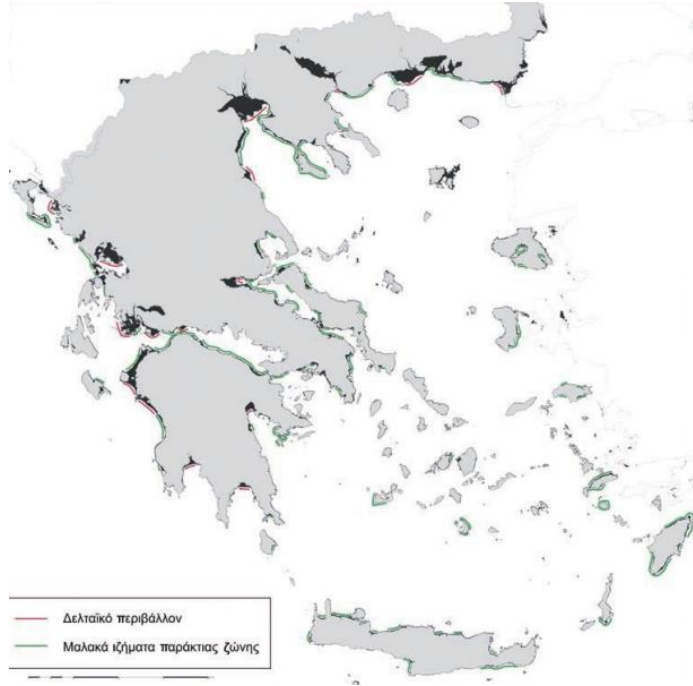
Στρατηγικοί στόχοι

- Ευαισθητοποίηση των μελών ΣΕΒ σχετικά με τη σημασία της χωροταξίας και της πολεοδομίας για τις επιχειρήσεις
- Ενίσχυση της συνεργασίας του ΣΕΒ με το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας και λοιπούς φορείς του χώρου
- Ανάδειξη της Επιτροπής Χωροταξίας σε σημείο αναφοράς όλων των stakeholders για θέματα χωροταξίας και δικτύων

Στις πιο πρόσφατες Παρεμβάσεις/Ενέργειες αξίζει να αναφερθούν τα εξής:

- Φεβρουάριος 2017: Εκδήλωση ΣΕΒ για τον Χωρικό Σχεδιασμό (ως συνώνυμο της ασφάλειας δικαίου για τους επενδυτές)
- Μάρτιος 2017: Συμμετοχή στη Διαβούλευση για σχέδιο πδ Χρήσεων Γης
- Μάρτιος 2017: Συνάντηση με την γεν Γραμματέα για το θέμα των χρήσεων γης
- Απρίλιος 2017: παρατηρήσεις επί των
- Νοέμβριος 2017: Υπόμνημα (στη Βουλή των Ελλήνων) επί του Σ/Ν «Έλεγχος και προστασία του δομημένου περιβάλλοντος»
- Δεκέμβριος 2017: Παρέμβαση ΣΕΒ επί του Σ/Ν για τη Σύσταση του Οργανισμού Εθνικού Κτηματολογίου
- Μάρτιος 2018: Συμμετοχή σε Ημερίδα για την Μεταφορά του Συντελεστή Δόμησης
- Μάρτιος 2018: Special Report Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό
- Μάιος 2018: Υπόμνημα (στη Βουλή των Ελλήνων) επί του Σ/Ν Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό
- Ιούνιος 2018: Άρθρο για την Εθνική Στρατηγική για τα Δάση
- Μάιος-Σεπτέμβριος 2018: Μελέτη Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό

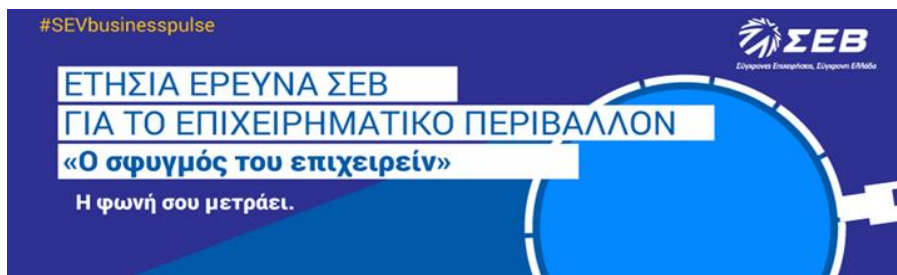

Γιατί ενδιαφέρει τον ΣΕΒ η θάλασσα χωροταξία;

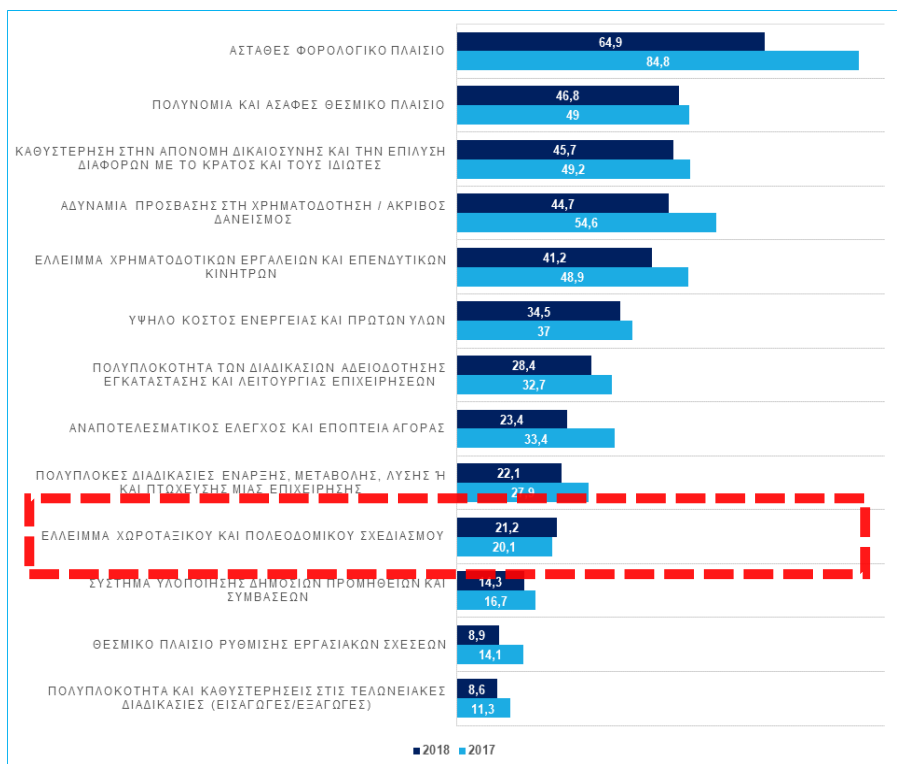
...Αυτονόητο για μια χώρα όπως η Ελλάδα με την 9^η ακτογραμμή παγκοσμίως και έντονο νησιωτικό και θαλάσσιο στοιχείο

- ✓ Το 80% των βιομηχανικών δραστηριοτήτων χωροθετείται στον παράκτιο χώρο
- ✓ Η Γαλάζια ανάπτυξη έχει αναδειχτεί σε Ευρωπαϊκή προτεραιότητα
- ✓ Η βιομηχανία επεκτείνεται και σε καινοτόμες δραστηριότητες που αξιοποιούν το θαλάσσιο χώρο
- ✓ Σημαντικά προβλήματα αδειοδότησης και χρήσης αιγιαλού και παραλίας
- ✓ Έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον για δραστηριότητες στο θαλάσσιο χώρο (θαλάσσια αιολικά πάρκα, δίκτυα μεταφοράς ενέργειας, κυματική ενέργεια,) που όμως ματαιώνονται ελλείψει θεσμικού πλαισίου

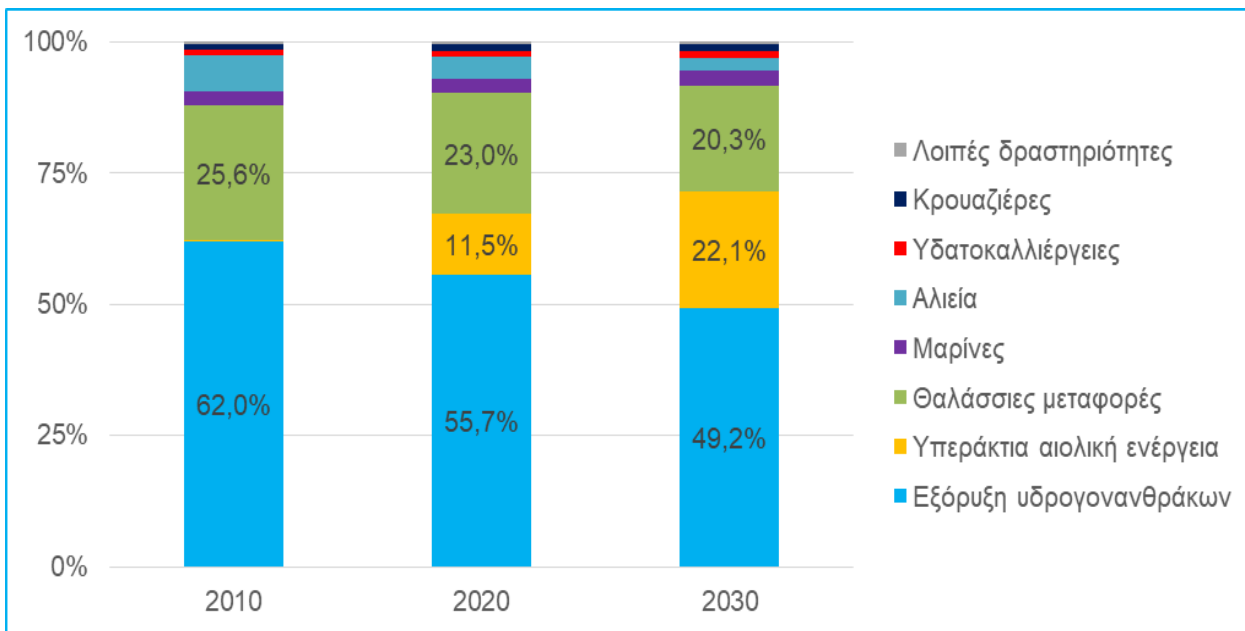
Γιατί ενδιαφέρει τον ΣΕΒ η θαλάσσια χωροταξία;

- 1 στις 5 επιχειρήσεις θεωρεί ότι το έλλειμμα χωροταξικού σχεδιασμού προκαλεί πολύ μεγάλη δυσκολία στην καθημερινή της λειτουργία.
- Το έλλειμμα χωροταξικού σχεδιασμού στα 10 πρώτα προβλήματα του επιχειρείν
- Το θεσμικό πλαίσιο υδατοδρομίων μόλις θεσπίζεται
- Μεγάλα projects στον τομέα της ενέργειας καθυστερούν, ματαιώνονται ή παρουσιάζουν χαμηλό επενδυτικό ενδιαφέρον λόγω υψηλής αβεβαιότητας

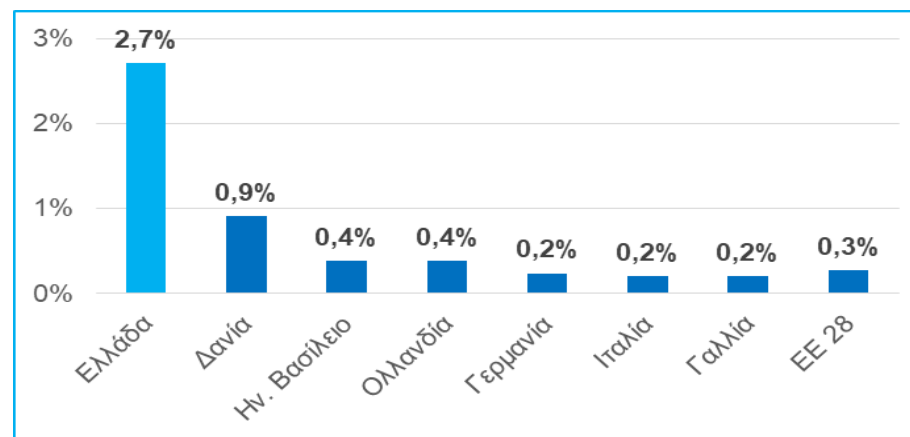

Οι προοπτικές της Γαλάζιας Ανάπτυξης στην Ελλάδα;

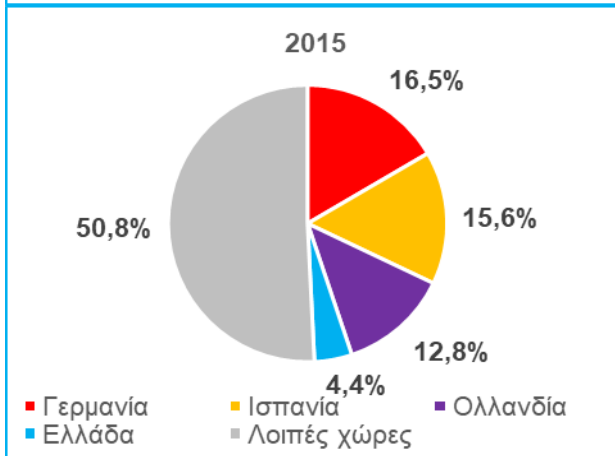
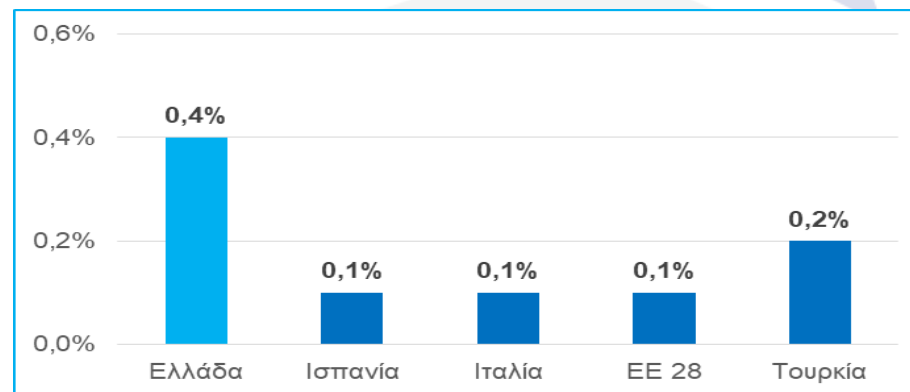
Η διάρθρωση των σημαντικότερων θαλάσσιων οικονομικών δραστηριοτήτων της ΕΕ, σε ΑΠΑ Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, "Study on the economic effects of Maritime Spatial Planning", 2011

Συμμετοχή πλωτών μεταφορών στο ΑΕΠ σε επιλεγμένες χώρες της ΕΕ 28 (2016) Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

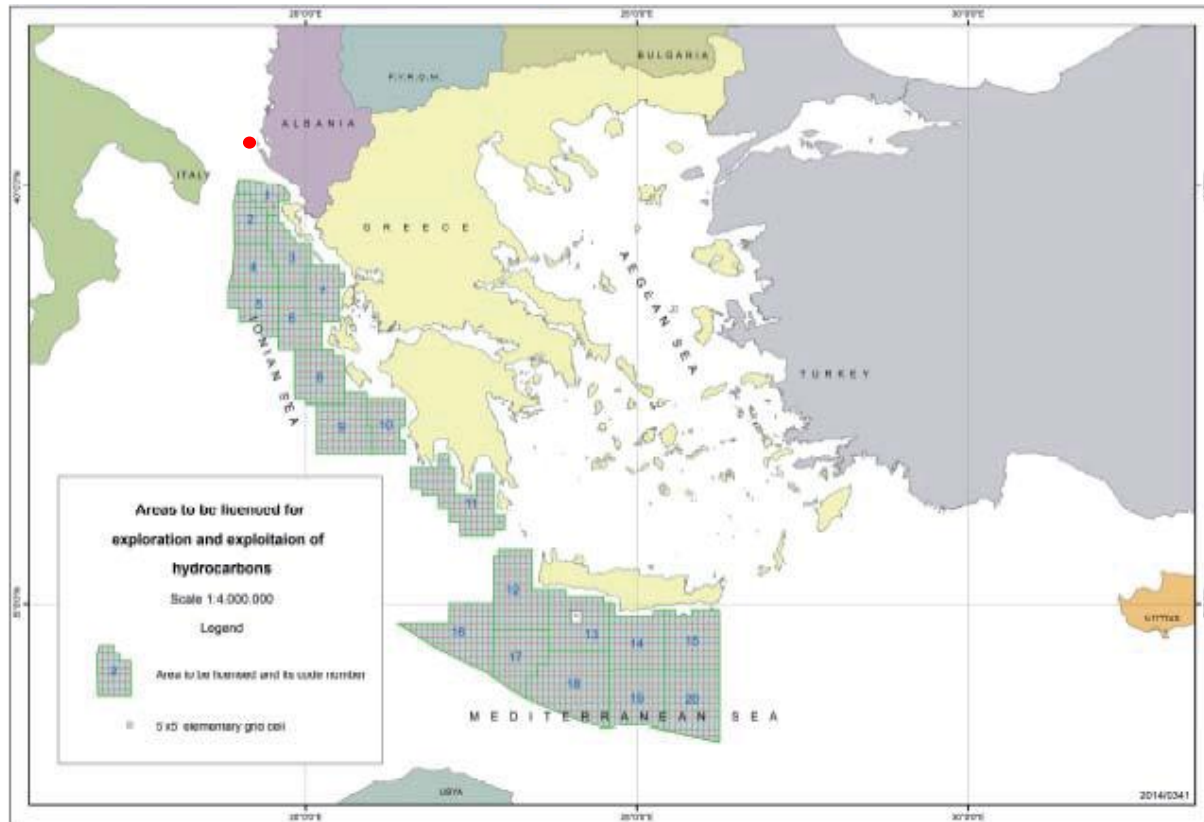
Συμμετοχή αλιείας και υδατοκαλλιέργειας στο ΑΕΠ σε επιλεγμένες χώρες της ΕΕ 28 και την Τουρκία (2015) Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Εκφορτωθέντα και φορτωθέντα εμπορεύματα, σε TEU, στις τρεις πρώτες χώρες στην ΕΕ 28 και την Ελλάδα (2008-2015) και μερίδια ανά χώρα (2015)

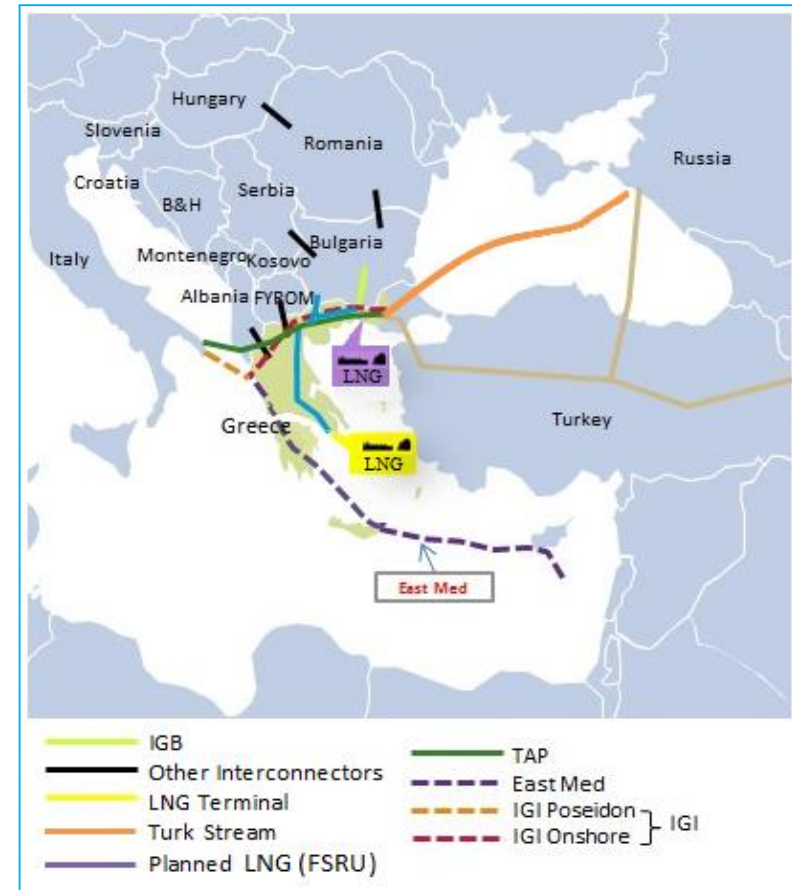
Οι προοπτικές της Γαλάζιας Ανάπτυξης στην Ελλάδα;

Περιοχές που προορίζονται για Έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων

Πηγή: ΦΕΚ 47/Α/15-03-2018

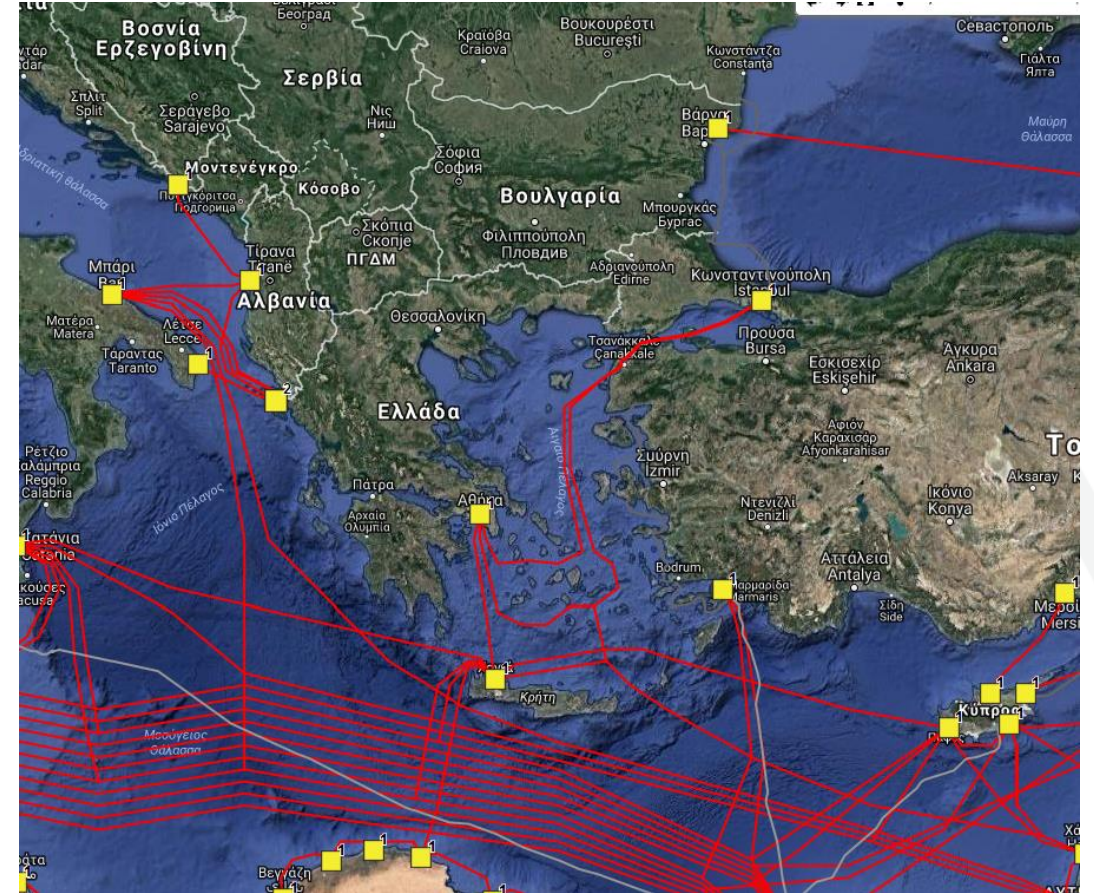
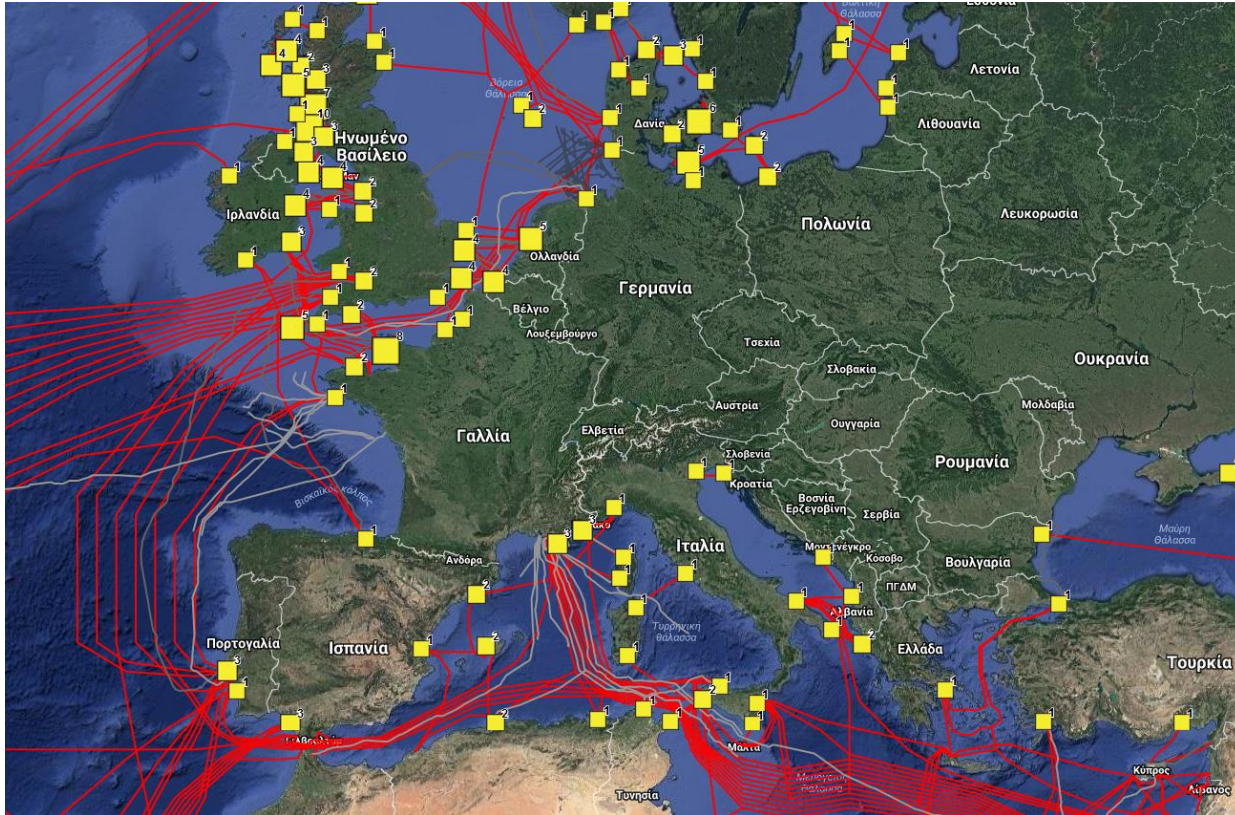
Μεταφορά ενεργειακών πόρων μέσω αγωγών (υφιστάμενη και σχεδιαζόμενη)

Πηγή: ΔΕΠΑ

Οι προοπτικές της Γαλάζιας Ανάπτυξης στην Ελλάδα;

Υποθαλάσσια Καλώδια

Υπάρχουν προοπτικές για τη Γαλάζια Ενέργεια στην Ελλάδα;

Παρόλο που υπάρχουν ευκαιρίες δεν είναι βέβαιο ότι αυτές έχουν προοπτικές οικονομικής βιωσιμότητας ...σε μεγάλο βαθμό λόγω αβεβαιότητας του θεσμικού πλαισίου

Χαρακτηριστικό παράδειγμα το Ειδικό Χωροταξικό και η ειδική νομοθεσία για τις ΑΠΕ

Προβλέπεται η διαδικασία για τον καθορισμό της θέσης των θαλάσσιων αιολικών πάρκων

Ορίζονται με σαφήνεια οι ελάχιστες αποστάσεις Χωροθέτησης

Δίδεται έμφαση σε τομείς προτεραιότητας για την ΕΕ και την εθνική οικονομία (πχ ενεργειακή εξασφάλιση των νησιών)

Τίθεται Εθνικός Στόχος για τις ΑΠΕ

Χρονοβόρες και κοστοβόρες διαδικασίες από το πρώτο στάδιο (πχ Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση)

Τίθενται **οριζόντιες απαγορεύσεις** χωρίς επαρκή τεκμηρίωση ή/και χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των υποενοτήτων του εθνικού χώρου

Περιορισμένες προβλέψεις και κατευθύνσεις για τις ειδικότερες μορφές ΑΠΕ του θαλάσσιου χώρου (πχ κυματική ενέργεια)

Απουσία επενδυτικών κινήτρων

Τι μας έχει διδάξει η εμπειρία από το χερσαίο χωρικό σχεδιασμό;

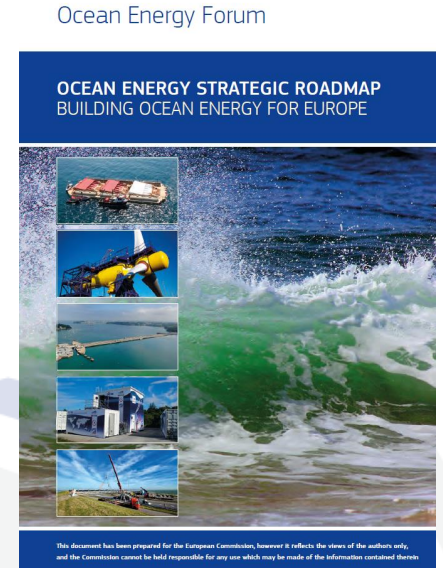
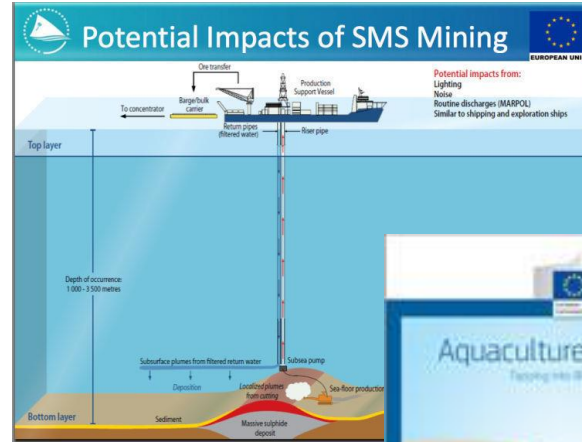
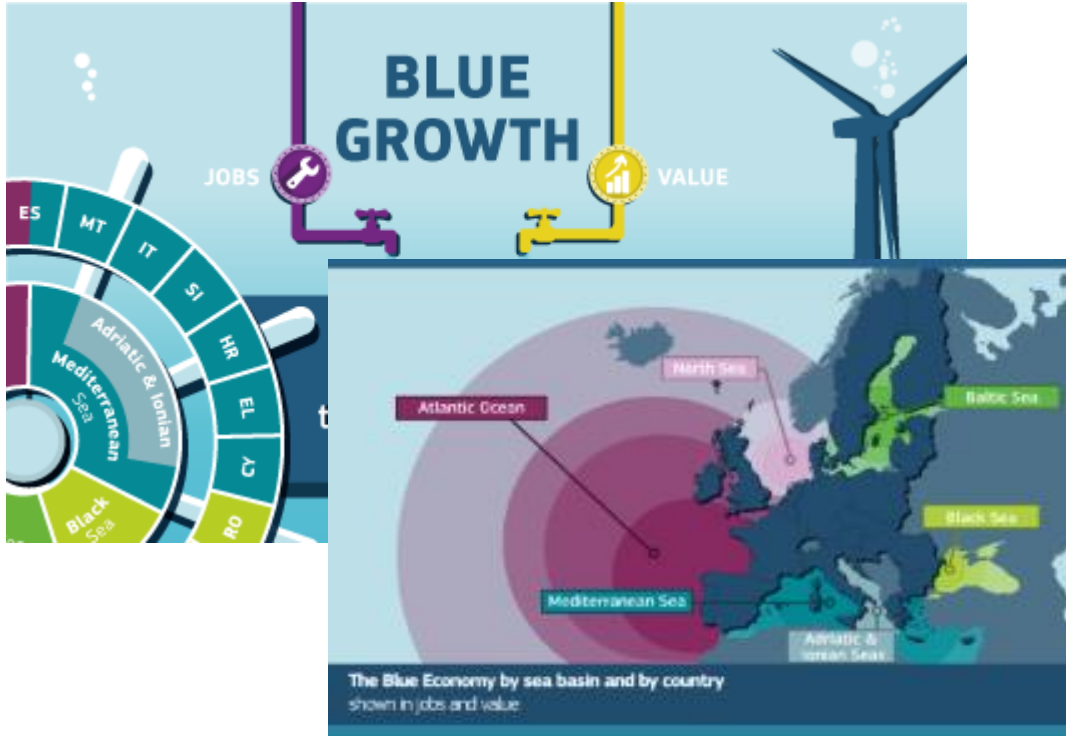
- ✓ Η εθνική Στρατηγική δεν εξυπηρετείται από τα κατώτερα επίπεδα σχεδιασμού, δεν είναι δυναμική και δεν εξυπηρετεί τις σύγχρονες ανάγκες της επιχειρηματικότητας
- ✓ Τα Ειδικά χωροταξικά δεν αξιολογούνται και δεν αναθεωρούνται στις προθεσμίες που προβλέπονται
- ✓ Τα Περιφερειακά πλαίσια βρίσκονται υπό αναθεώρηση για περισσότερα από 6 χρόνια με κίνδυνο να είναι ήδη ανεπίκαιρα όταν θα θεσμοθετηθούν
- ✓ Συγκρούσεις μεταξύ των διαφόρων επιπέδων σχεδιασμού καταγράφονται με υψηλή συχνότητα
- ✓ Ο συντονισμός των συναρμόδιων υπηρεσιών είναι χαμηλός (χαρακτηριστικό παράδειγμα: περιφέρειές vs κεντρικές υπηρεσίες, ΓΓΒ vs ΥΠΕΝ)
- ✓ Η διαβούλευση και εμπλοκή των φορέων είναι περιορισμένη
- ✓ Δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες χρήσεις γης για το 53% του εθνικού χώρου
- ✓ Η οριοθέτηση της παράκτιας ζώνης δεν έχει πραγματοποιηθεί
- ✓ Μόλις το 12% της ελληνικής ακτογραμμής διαθέτει τοπογραφική οριοθέτηση
- ✓ Δεν έχει ολοκληρωθεί το κτηματολόγιο και το δασολόγιο (παρότι βρισκόμαστε σε καλό δρόμο)
- ✓ Η ρύθμιση του χώρου γίνεται κατανοητή σχεδόν αποκλειστικά ως αδειοδότηση και όχι ως αναπτυξιακό εργαλείο μακράς πνοής
- ✓ Δεν διατίθενται ενοποιημένα ψηφιακά γεωχωρικά δεδομένα
- ✓ Σημαντικές καθυστερήσεις και χρονοβόρες διαδικασίες στην επίλυση διαφορών

Ποιες είναι οι προκλήσεις για την επιχειρηματικότητα κατά το θαλάσσιο χωρικό σχεδιασμό;

- ✓ **Να μην αναπαραχθούν τα προβλήματα του χερσαίου χωρικού σχεδιασμού κατά το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό**
- ✓ **Να αξιοποιηθεί η επιχειρηματική δυναμική και οι επενδυτικές ευκαιρίες στο θαλάσσιο χώρο με έμφαση στη γαλάζια ενέργεια, την εξόρυξη, τις μεταφορές και τα δίκτυα.**
- ✓ **Να αξιοποιηθεί ο θαλάσσιος χώρος χωρίς να διαταραχθεί η σχέση με τις δραστηριότητες που έχουν ήδη αναπτυχθεί στο παράκτιο χώρο (δλδ να μειωθεί ο ήδη περιορισμένος χερσαίος χώρος για τη βιομηχανία)**
- ✓ **Να υποστηρίξει την αναπτυξιακή δυναμική της χώρας και το νέο αναπτυξιακό πρότυπο**
- ✓ **Να τεθεί ένα πλαίσιο αρμονικής και βιώσιμης συνύπαρξης με άλλες δραστηριότητες (πχ τουρισμός).
Να μην αποτελέσει ο ΘΧΣ αφορμή για την ανάσχεση ήδη προγραμματισμένων επενδύσεων στον παράκτιο χώρο**
- ✓ **Να διασφαλιστεί η προστασία του περιβάλλοντος**
- ✓ **Ο ΘΧΣ να αποτελέσει οδηγό για μια αλλαγή προτύπου στη ρύθμιση του χώρου εισάγοντας δυναμικά εργαλεία σχεδιασμού, απλοποιημένες διαδικασίες και μηχανισμούς γρήγορης και ουσιαστικής διαβούλευσης**
- ✓ **Κοινή πρόκληση: Η έγκαιρη υλοποίηση του σχεδιασμού.**(Συλλογική ευθύνη, υποστήριξη δημοσίας διοίκησης)

Ποιες είναι οι προκλήσεις για την επιχειρηματικότητα κατά το θαλάσσιο χωρικό σχεδιασμό;

✓ Να μην αποκλειστούμε από μεγάλες ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες που μόλις ξεκινούν ή βρίσκονται σε εξέλιξη

BALTIC BLUE BIOTECHNOLOGY ALLIANCE
INTERNATIONAL CONFERENCE
22 – 24 AUGUST 2018 IN GREIFSWALD

**BLUE BIOTECHNOLOGY
IN THE BALTIC SEA REGION**

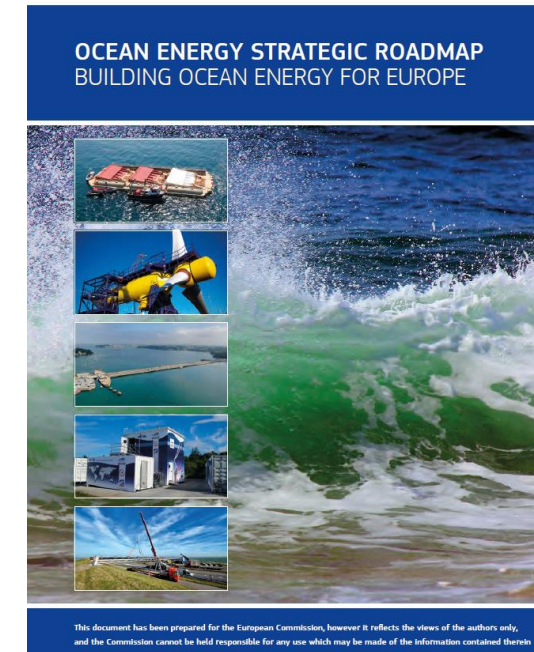
From Science to Business

Η σημασία του ΘΧΣ για την αξιοποίηση των ευκαιριών της ευρωπαϊκής πολιτική για τη Γαλάζια Ενέργεια

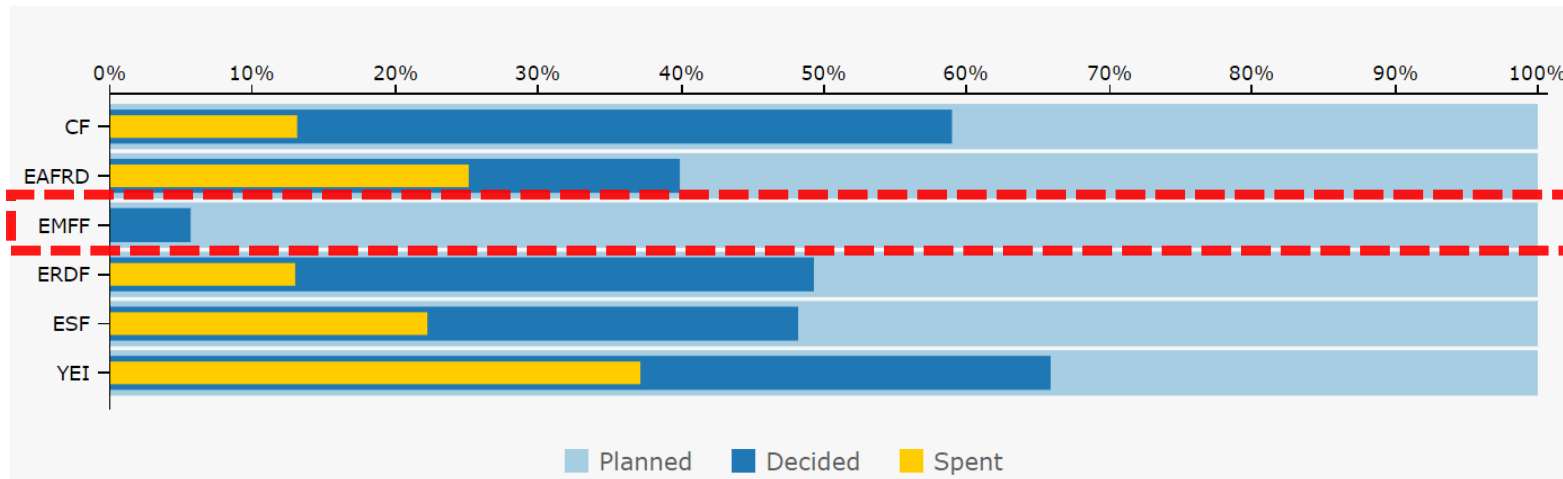
Αποτελέσματα	Χρονοδιάγραμμα
Φάση 1:	
Δημιουργία ενός φόρουμ για την ενέργεια των ωκεανών, με τη συμμετοχή φορέων του τομέα και άλλων ενδιαφερομένων <ul style="list-style-type: none"> • Τεχνολογία και πόροι • Διοικητικά θέματα και θέματα χρηματοδότησης • Περιβάλλον 	2014 - 2016
	2014 - 2016
	2014 - 2016
Χάραξη στρατηγικού χάρτη πορείας	2016
Φάση 2	
Πιθανή ανάπτυξη της ευρωπαϊκής βιομηχανικής πρωτοβουλίας	2017 - 2020
Πιθανή σύνταξη των κατευθυντήριων γραμμών για τη διευκόλυνση της εφαρμογής της συναφούς νομοθεσίας και για την υποστήριξη του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού	2017 - 2020

Ocean Energy Forum

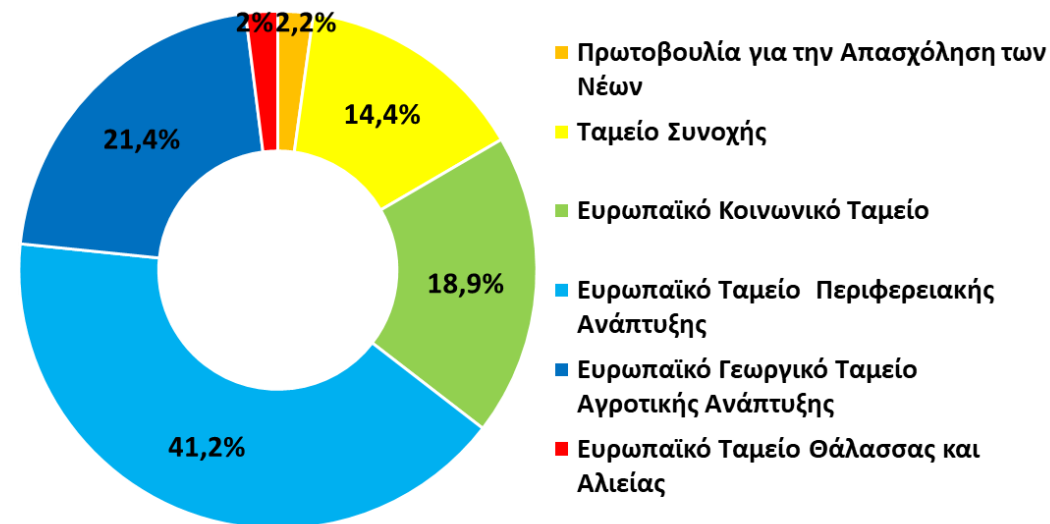
Θα μπορέσει η χώρα μας να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες και να υλοποιήσει τις προβλέψεις του Roadmap ;

Η σημασία του ΘΧΣ για την αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων της Ένωσης

Η πορεία εφαρμογής των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων στην Ελλάδα.

Πηγή: [European Structural and Investment Funds](#)

Η κατανομή των πόρων των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων στην Ελλάδα για την προγραμματική περίοδο 2014-2020

Πηγή: [European Structural Investment Funds](#) (28/5/2018),
Ιδία Επεξεργασία

Ποιες είναι οι προτάσεις του ΣΕΒ;

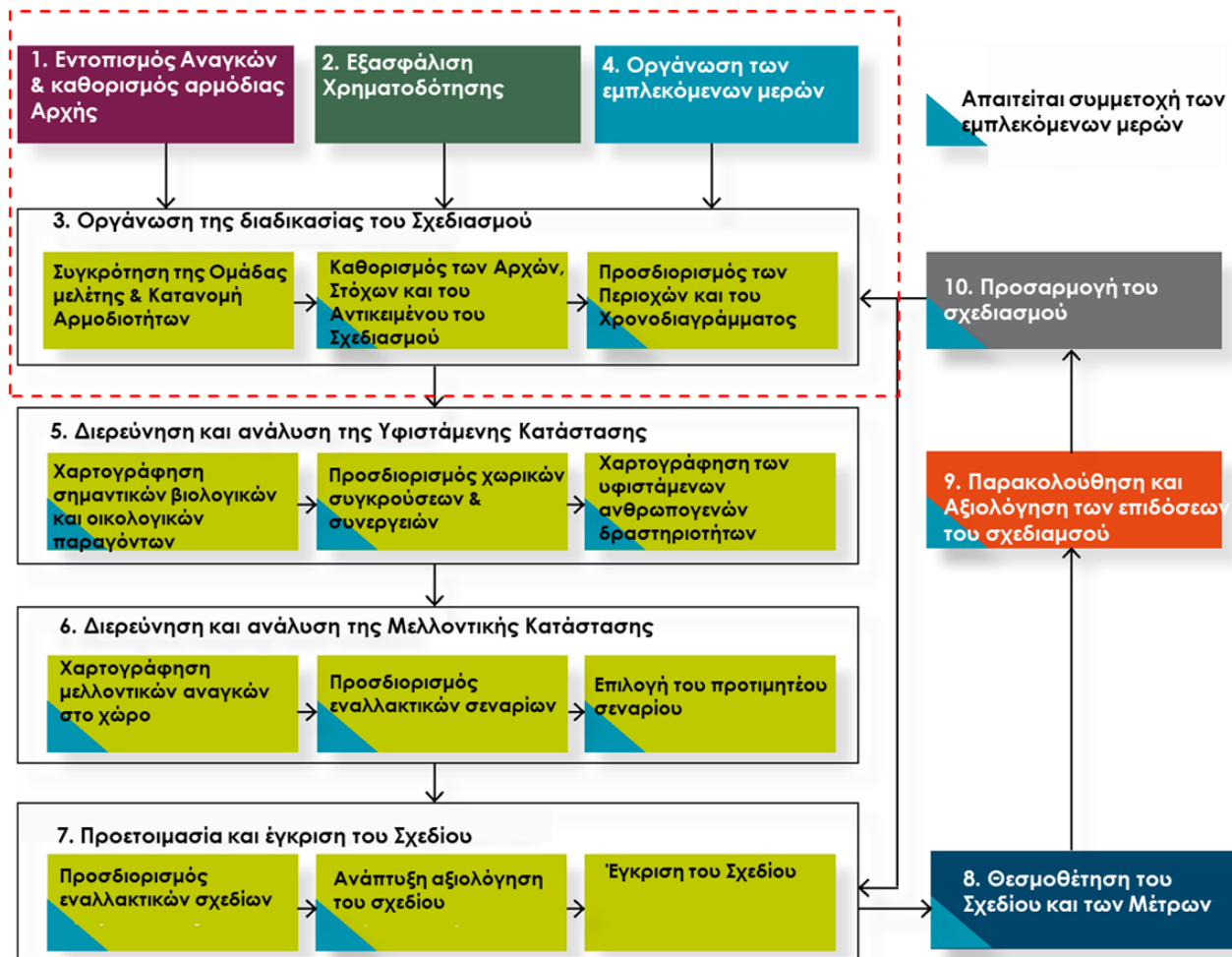
- ✓ **Ο σχεδιασμός** (κατευθυντήριο και ρυθμιστικός) **του παράκτιου χώρου** (αιγιαλός + παραλία + ζώνη αλληλεπίδρασης) **να εξακολουθήσει να διέπτεται από τις κατευθύνσεις και ρυθμίσεις του χερσαίου χωρικού σχεδιασμού.**
- ✓ **Άμεση κατάρτιση της Νέας Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής** στην οποία πλέον (μετά το Ν. 4447/2016) ενσωματώνεται ο θαλάσσιος χώρος ως οργανικό και ισοβαρές τμήμα της
- ✓ **Αποσαφήνιση/καθορισμός των θαλάσσιων χωρικών ενοτήτων** και της κλίμακας εφαρμογής του σχεδιασμού, και των εργαλείων σχεδιασμού καθώς οι σχετικές διατυπώσεις στο Νόμο θεωρούνται σχετικά ρευστές/ασαφείς.
- ✓ **Ένταξη του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού στο επίπεδο των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων**, θέσπιση Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Θαλάσσιες Περιοχές, λαμβάνοντας υπόψη τον θεσμοθετημένο ή εν εξελίξει τομεακό χωρικό σχεδιασμό ώστε να αποφευχθούν αντιφατικές προβλέψεις
- ✓ Ολοκλήρωση της **ψηφιοποίησης των θεσμικών γραμμών, των ζωνών και των δεδομένων του θαλάσσιου χώρου σε ενιαία βάση δεδομένων.**
- ✓ Πρόβλεψη διαδικασιών πολυεπίπεδης διακυβέρνησης: Δημιουργία ειδικής μόνιμης υπο-επιτροπής θαλάσσιας χωροταξίας στο πλαίσιο του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας)
- ✓ **Ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας** σε θέματα θαλάσσιου σχεδιασμού

Ποιες είναι οι προτάσεις του ΣΕΒ;

- ✓ **Ενίσχυση της έρευνας στο θαλάσσιο περιβάλλον** (χρηματοδότηση, ερευνητικά προγράμματα, δια τμηματικά προγράμματα σπουδών)
- ✓ **Δημιουργία πολυθεματικού “cluster” θαλάσσιας επιχειρηματικότητας**
- ✓ **Ενσωμάτωση της διάστασης της κλιματικής αλλαγής στον ΘΧΣ**
- ✓ **Ανάδειξη της Γαλάζιας Ενέργειας ως άξονα προτεραιότητας στην Εθνική Χωρική Στρατηγική**

Κρίσιμοι παράγοντες επιτυχίας: Συμμετοχή εμπλεκόμενων φορέων

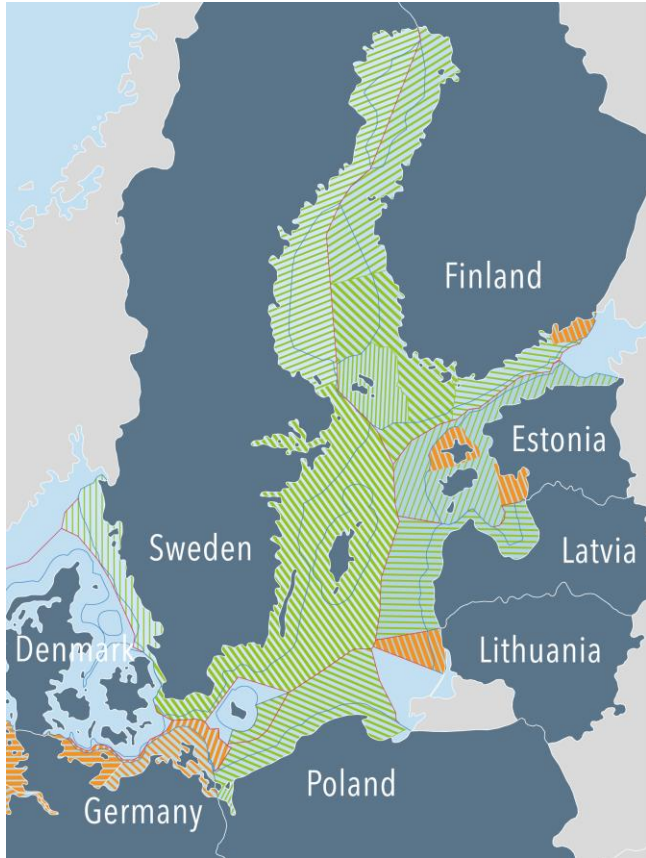
Η «βήμα προς βήμα» προσέγγιση (a step by step approach) για την εκπόνηση του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού σύμφωνα με την IOC –UNESCO.

Step by Step Approach :

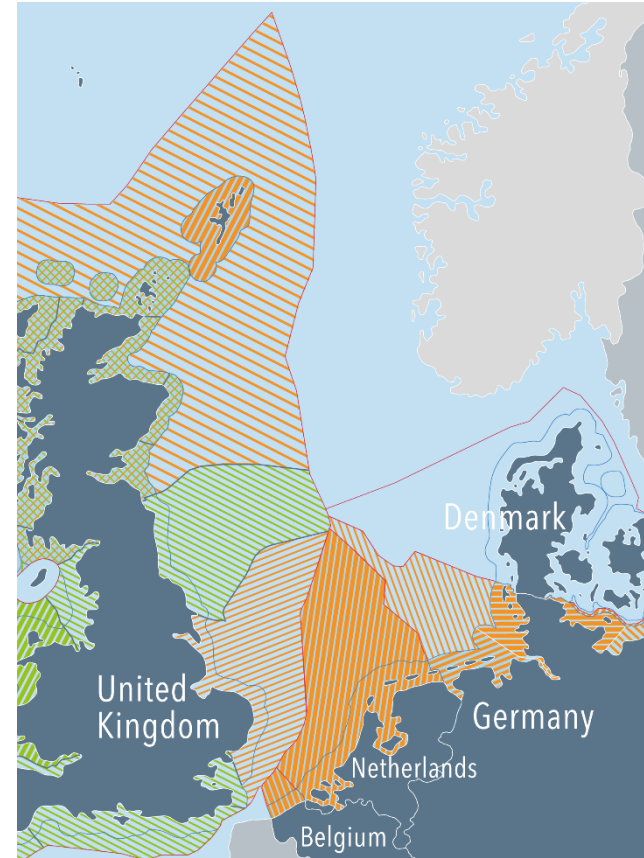
- Σειρά Διαδοχικών Διαδικασιών
- Συστημική Προσέγγιση Σχεδιασμού
- Τυπικά Διαγράμματα
- Σημαντικά Σημεία: Εμπλοκή των Φορέων σε όλα τα στάδια του σχεδιασμού, οι διευρυμένες διαδικασίες διαβούλευσης, εφαρμοσμένη έρευνα, συνεχής αξιολόγηση του σχεδιασμού: στενή παρακολούθηση της εφαρμογής και προσαρμογή του σχεδίου μέσω αναθεωρήσεων.

Κρίσιμοι παράγοντες επιτυχίας: Διακρατική συνεργασία

Baltic Sea Maritime Spatial Planning

North Sea Maritime Spatial Planning

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

Ευχαριστούμε πολύ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΠΑ & ΤΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης